

Ladislav Babić

O formi, suštini i vlasništvu

Javno je pojedine stvari nezgodno izjaviti, s obzirom da nas sprečavaju neka - socijalnom evolucijom – usvojena načela, međutim čovjeku koji uspijeva razlikovati formu od suštine, to biva sasvim jasno. Nadam se. No, prvo da – što je jednostavnije moguće - objasnimo razliku između te dvije kategorije. Mada ćemo ubrzo uvidjeti da je i to zapletenije noli se čini na prvi pogled. Zamislimo načas majku i sina. Ona je, radeći cijeli život, uspjela skrpati toliko da otkupi, u neka već prohujala vremena društveni stan. Napustivši ovaj svijet, oporučno ga je ostavila odrasлом, ali nezaposlenom sinu, koji krpajući početak s krajem mjeseca, živi u njemu. Čiji je to ustvari stan? Rahmetli majke koja ga je zaradila vlastitim rukama, ili sinov koji se ni pretegnuo nije za njega? Kakvo glupo pitanje, reći ćete, zar nije sa zakonske strane sve jasno? Sin je legalno notirani vlasnik, i što tu još ima da se priča, posebno o formama i suštinama.

Suština se podudara sa formom - legalizirani korisnik stana ujedno je i njegov vlasnik! S ljudskog, rekli bismo realističkog aspekta, tome je nesumnjivo tako. Što nas već upućuje da moguće postoje i neki „nadljudski“, nazovimo ih božji aspekti, o čemu bi vjernici posebno morali voditi računa. Jer, sa tog misaonog Olimpa koji nadilazi svakodnevnicu ljudskih pravila kojima oni uređuju svoju civilizaciju, vlasnik nečega može biti samo kreator, stvaratelj objekta o kojem je riječ, ili onaj tko ga je mijenjao za neku odgovarajuću protuvrijednost stečenu na pošteni način - daklem radom. Darovnice ili nasljedstva nekako se ne uklapaju u tu „božju shemu“ viđenja stvari, s koje je u danom primjeru sve jasno: sinovo vlasništvo je tek

formalno, a suštinom do daljnega ostaje da je stan majčin, čak ako ga pokojnica ni ne treba na „onome svijetu“. Nekako izgleda jasno da će oko ove konstatcije prvi dreku dignuti uvjereni vjernici u „onaj svijet“, ali koji se grčevito – svim svojim snagama – drže ovoga, prepunog materijalnih dobara koja im prinudom zakona što su ih sami donijeli, pripadaju. Itekako se drže one da „caru pripada – carevo, a Bogu – božje“, gdje poslijednjemu priznaju tek vlasništvo nad stvarima koje nikako ne diraju u ovozemaljski vlasnički poredak nad materijalnim dobrima. Legalni, ako je zakonito stečen – dok se onaj nezakoniti (stečen mimo vladajućih pravnih normi) trude na sve načine legalizirati kako bi izbjegli božje prokletstvo na „onom“, a prvenstveno dugu ruku zakona na ovom svijetu.

Pokušajmo odgovoriti na jedno, ako baš i blesavo a ono barem zanimljivo pitanje: Tko je vlasnik Zemlje? Dakako da se ne misli na grunt oko čije granice se već desetljećima sporimo sa susjedom, već na planetu gdje obitavamo skupa sa predmetom spora. Nakon prvog snebivanja i naknadnog proglašenja autora pitanja budalom, sekundarno će se čitaoci (ako nisu već nakon prvih redova prešli na životnije teme) podijeliti u najmanje dvije skupine koje možda povezuje jedina zajednička stvar kroz historiju – krvava borba oko vlasništva nad ovim ili onim - a sad imaju teškoća s tako jednostavnim pitanjem. Religiozni – a takvih je gro čovječanstva – svakako će reći kako je to onaj tko ju je stvorio, njen Tvorac, Bog glavom i bradom. Dapače, pridodat će, on je vlasnik i cijelog svemira kojega smo mi samo podstanari, koji se baš i ne bune što već eonima Gazda ne naplaćuje stanarinu. Čudno, ali za vjerovati je kako bi se i nevjernici (poput autora teksta) u jednom mogli složiti sa svojim svjetonazorskim raznomišljenicima. U tome da vlasnik bilo čega može biti samo tvorac dane stvari, ili onaj tko ju je pošteno mijenjao za neku ekvivalentnu vrijednost. Možda ni ne shvaćajući, u tom suglasju obje strane promoviraju vrijednost rada, temelja svake civilizacije („rad je stvorio od majmuna čovjeka“, zar ne?). Spor oko vlasništva nad poklonjenim ili naslijeđenim stvarima na fundamentalnoj su razini vjernici otklonili vjerom da je Gospodin Zemlju prepustio ljudima na uživanje – mada ju je ustvari namijenio svim živim stvorovima - pa zašto onda i oni ne bi mogli svoje vlasništvo darovati nekome tko ni ficleka nije pridonio njegovom nastanku, niti učestvuje u jednakopravnoj zamjeni (trampi) dvaju vlasništava.

Vidjet ćemo da sintagma „prepustiti na uživanje“ nije jednkovrijedna onoj „pokloniti“, iz koje se često i izvodi pravo vlasništva. Bezbožnici će to promatrati s dijametalno suprotne perspektive, pa u principu njima ne bi bilo nemoguće da neki Bill Gates budućnosti, s imovinom mnogostruko većom od 100 milijardi dolara, da ponudu za otkup cijele planete u svoje vlasništvo. Samo je pitanje kome;

eonima nevidljivom Vlasniku ili milijardama vidljivih potomaka još jednog Njegovog proizvoda na koje polaže copyright – Adama i Eve.

Zapadnjački doseljenici u Novi svijet, donijeli su sa sobom i neke navade – teško bilo čime fundamentalno opravdane, a ponajmanje univerzalne, s obzirom da ih starosjedioci nisu ni poznavali. U prvim doseljeničkim naletima dovoljno je bilo iskolčiti široka prostranstva (po ugledu na ograde napuštenih imanja svijeta iz kojega su stigli) koja su se činila nenaseljena, prijaviti granice atara odgovarajućem uredu i – postati ponosni vlasnik nekretnine, spreman pobiti sve starosjedioce (Indijance) koji su se jednog dana neočekivano pojavili u potrazi za bizonskim krdima koja im omogućavaju preživljavanje. Nije da Indijanci nisu poznavali vlasništvo, ali se ono svodilo na ličnu imovinu (odjeću, naoružanje, sklopivi vigvam ili konja – nakon što su ga bijeli doseljenici uvezli na kontinent), dok vlasništvo nad nekretninama – posebice nad zemljom – nisu poznavali. Zemlja je, smatrali su, dana ljudima, ne u vlasništvo već na uživanje. To stajalište je savršeno spojivo sa suvremenim ekološkim pogledom na svijet, implicirajući potrebu suživota čovjeka i prirode kao zakonitih sustanara u podstanarstvu jedinog stvarnog vlasnika njihova „stana“! Naoko sličan pristup zapadnjačkim religijama, uz bitni izuzetak – u praksi su zapadni vjernički licemjeri kršili to načelo gdjegod su stigli, dok su ga se američki starosjedioci vjerno pridržavali u životu.

Nije da se i oni nisu međusobno sukobljavali (različita plemena) oko zemlje, ali to bijaše ne oko vlasništva već kad bi – kako su smatrali – bilo povrijedeno pravo korištenja upadom na „tudi“ teritorij. E, sad će netko reći kako je – nakon pljačkaškog pohoda rezultirajućeg prisvajanjem božjeg vlasništva i istrebljenjem njegovih korisnika – zapadnjački duh, kodificirajući načela postupanja sa nekretninama (sad već u nečijem privatnom vlasništvu!) izbjegao krvave sukobe, no takvima je samo savjetovati da bolje prouče povijest vrste.

Dakako, premise starosjedilaca razlikovale su se od doseljeničkih uglavnom radi različitog načina života – nomadskog prvih, i sjedilačkog ovih potonjih. Zastupnici prevladavajućih povijesnih gledišta mogu trijumfirati – sjedilaštvo je pobijedilo lutalački način života, što je bio neophodan (navodno) uslov nastanku civilizacije. Tu bi samo trebalo dodati - one koja se danas smatra naprednjom od one kojoj se prihvaćanjem takvog stava zapravo negira bilo kakva civilizacija. Ipak, kao i uvjek, stvari nisu baš tako jednostavne; ni ti blijedoliki engleski „prišleki“, prije no su u domaji koju su napustili „ovce pojele ljude“, nisu poznavali privatno vlasništvo nad zemljom. Ona bijaše (osim lordovskih posjeda) zajednička - općinska, ili u zakupu na određeno vrijeme, s eventualnim naslijednim pravom do

drugog ili trećeg pokoljenja, i tek je nezakonitim procesom ogradijanja došla u privatno vlasništvo lordova zemljoposjednika! Daklem su pridošlice, ono što je njima silom bilo nametnuto a potom zakonski regulirano, i sami silom nametnuli američkim domorocima.

Imaju li bijeli američki doseljenici u Novi svijet pravo smatrati ga svojim neprikosnovenim vlasništvom, ili ono pripada istrijebljenim starosjediocima Indijancima, ili pak će jednog dana – ako možda prevladaju u populaciji – to isto smjeti tvrditi afroamerikanci, potomci robova silom koloniziranih i iskorištavanih u izgradnji države? Naravno, Ustav kaže ovo, Ustav kaže ono, ali bilo koji ustav nije trajniji od trajanja generacija koje ga se drže k'o pijan plota, pa potom dođu drugi majstori koji ga promijene zaklinjući se u njega kao vječnu svetinju, jer nisu sposobni temeljem vlastitog čina – promjene vrhovnog državnog zakona - uvidjeti da ništa nije trajno („trajna na tom svijet samo mijena jest!“). Sa već spomenutog, „olimpskog vidokruga“, u nekoj široj božanskoj perspektivi, ne postoji nikakvo smisleno pravo ljudskog vlasništva nad zemljom – bez koje države dakako ne mogu postojati. Ona jedino može pripadati Stvoritelju ili Prirodi – kako se već kome, sa stajališta njegova svjetonazora, sviđa. Služeći se metaforom Tvorca, On je svoj posjed namijenio (kako već rekosmo) svim stvorovima, dodijelivši im podjednako stanarsko pravo – što „svjedoče“ i „dokumenti“ poput svetih knjiga svih velikih religija. E, sad, posve je druga stvar što je čovjek, navodno misaono biće, upregnuvši svoje mentalne sposobnosti u kombinaciji sa snagom, silom i nasiljem, usurpirao isključivo za sebe pravo – nikada mu dodijeljeno – vlasništva nad teritorijem koji je okupirao od njegova iskonskog posjednika, izvlastivši pritom sve ostale žive stvorove. I tisućljećima vodi beskrajne ratove, proljevajući oceane krvi oko nečega što mu pripada samo pravom vlastite usurpacije. Zato taj posjed i nije u njegovom trajnom vlasništvu, već slijedom povijesnih prilika i neprilika neprestano mijenja svoje vlasnike, koji shvaćaju samo formu tretirajući je kao samoproglašenu suštinu: tko jači, taj kvači!

Volim navoditi primjer svog pradjeda koji je slijedom ovako deformirane logike bio primoran zaklinjati se na vjernost i boriti se za bezbroj „svojih“ „vječnih domovina“, u „vječnom“ vlasništvu njihovih državljana: Austro-Ugarsku, Državu SHS, Kraljevinu SHS, Kraljevinu Jugoslaviju, NDH, DRJ, FNRJ, SFRJ, RH,... – hoće li njegovi potomci nastaviti taj niz? Mada je u izvjesnim slučajevima samo teritorij mijenjao ime, u drugim slučajevima mijenjao se društvenopolitički sustav, dok je u onim trećima i sama država zauzimala drukčije granice, ipak je dovoljno da se ilustrira sukob navodne vječnosti i svetosti teritorijalnih presizanja država sa povijesnom zbiljom i elementarnom logikom. Nije li prirodno pitanje (za razliku

od konfuznih odgovora nanj): kako su tolike hrpe austougarskih, endehaških i jugoslavenskih patriota koji su nas terorizirali svojim patetičnim iskazima domoljubne privrženosti („život damo, Trst ne damo“, „Ja XY svečano se obavezujem da će braniti nezavisnost, nepovredivost i celokupnost SFRJ...ne žaleći da u toj borbi dam i svoj život!“ i slično, da se zadržimo samo na primjerima iz bivše države) i zakletvama carevima, poglavnicima i maršalima, dozvolile propast svojih državnih svetinja u koje su se kleli? Koliko vjerovati ljudima preko noći sposobnima pronaći nove domoljubne ikone? A čovjek slobodnog i nezavisnog mentalnog sklopa neće stati samo na razmatranju ovih primjera otpulnih s rijekom vremena. U svakom slučaju, institut prigovora savjesti uveden u zakonodavstva nekih zemalja, veliki je civilizacijski doprinos – posebno humanistima koji nisu skloni odazivati se svakom urliku, te mentalnom i/ili fizičkom teroru hrpe alfa mužjaka i ženki - u još uvijek barbarskim ljudskim društvima (druga je stvar što se vrlo teško pouzdati u njegovo poštivanje u trenucima kada revolver lokalnog kabada hije jasnije progovori od svih civilizacijskih dostignuća).

Iz navedenih primjera je vidljivo (ne gledamo li zatvorenih očiju) da pravo vlasništva nije nikakvo apriorno, univerzalno i svevremensko pravo koje bi ishodilo iz prirodnih ili božjih zakona. Međutim, cijela današnja zapadna civilizacija – protegnuta od krajnjeg Zapada do krajnjih granica Istoka – zasnovana je na obrani principa vlasništva, uvedenog mimo bilo kakvog logičkog utemeljenja, a sva ljudska povijest nije negoli borba oko istoga. Nad zemljom, nekretninama, sredstvima za proizvodnju, „vlasništvom“ nad teritorijem „okolčanim“ državnim granicama, i tome slično. Biste li, daklem, vi prepustili svoje vlasništvo – stan ili kuću, primjerice – na uživanje nepoznatim osobama, poslije svoje smrti (uz prepostavku da nemate naslijednika)? Kaj god – pjenite se – sa svojom imovinom (ponovimo, koja je neporecivo vaša samo ako ste je stvorili vlastitim radom ili mijenjali za neku drugu imovinu također nastalu na isti način) mogu raditi što me volja; prodati, pokloniti, dograditi, uništiti,...! E, pa baš i nije tako. Primjerice, ne smijete je dograditi bez prikupljenih dozvola - u skladu sa urbanističkim planom - niti je uništiti, recimo zametanjem požara koji bi ugrozio živote i vlasništvo drugih ljudi. Daklem je očito da pravo vlasništva zakonski definirano na zapadnjački način, nije nesputano ograničenjima. Nadete li izgubljeni predmet velike vrijednosti, ni u kojem se slučaju ne možete smatrati njegovim posjednikom, prije nego li prijavite nalaz te pričekate izvjesno vrijeme da se vlasnik javi – što je samo odraz stava da istinsko vlasništvo može proisteći samo iz vlastitog poštenog rada. Možete vi i odbijati potvrđni odgovor na prethodno pitanje-provokaciju, ni ne sanjajući da su vam roditelji desetljećima mirno živjeli pod sasvim drukčijim

premisama vlasničkih prava. Stan koji ste nakon kontrarevolucionarnih promjena bili dužni otkupom privatizirati, bijaše nekada društveni. Dodijeljen vašim roditeljima, ne u vlasništvo već – prema indijanskom shvaćanju stvari – na doživotno uživanje, s pravom naslijedstva samo neposrednim potomcima koji su se u njemu nalazili nakon smrti roditelja. Dakako da se priznavalo vlasništvo nad kućama vlastitim sredstvima i trudom izgrađenima, ali glede društvenih stanova stvar je funkcionalala na rečeni način. I zamislite, svijet se i dalje vrtio, ljudi su privređivali, ljubili se i živjeli sa svojim interesima i problemima bez obzira na opisani odnos prema vlasništvu. Bog, Engleska Thomas Mora, Indijanci, socijalističko društveno vlasništvo – potvrđuju činjenicu kako se pravo vlasništva ne izvodi iz nekih fundamentalnih pretpostavki, već je naprsto proizvod ljudskog dogovora ili nasilja tek naknadno zakonski legaliziranog. Zakonski legalno, ali nelegalno s motrišta humanističkog morala - dodali bismo – koji je iznad zakona toliko da bi se ovaj trebao uskladjavati sa njime, a ne obrnuto. Iz ovoga slijedi još jedno fundamentalno pitanje. Ako ljudski rod nije oduvijek imao danas etablirani odnos spram vlasništva, a uspio ga je pojedinim inofunkcionirajućim zajednicama nametnuti silom i istrebljenjem, kakav bi nas to osnovni razlog sprečavao da iznova, koliko sutra, promijenimo odnos prema vlasništvu, prvenstveno prema sredstvima za proizvodnju, od kojeg uveliko zavisi funkcioniranje ljudske zajednice te ekonomска i socijalna jednakost - a implicitno, uslijed snage uvjerenja novca i ona politička - njenih članova? Sad, dali baš silom – čemu nekako povijest svjedoči – ili snagom moralnih argumenata evoluciono razvijenijeg čovječanstva, drugo je pitanje. Dakako da ni društveni moral nije baziran na nekim nadljudskim i univerzalnim principima – pa nas ne obavezuje ni njegovo prihvaćanje. Međutim, kako i osnovni prirodni zakoni – koje ne možemo ne prihvati - počivaju na jednostavnim principima, za pretpostaviti je da bi to trebalo vrijediti i za socijalne zakonitosti, ukoliko cijeli svemir funkcionara neproturječno, u harmoniji sa „božjom voljom“. Zastupnici humanističke etike to shvaćaju, no očito je da sa svim ljudima i nije tako. Etika, napose ona humanistička, trebala bi biti nadkoristoljubna, i koristiti principe koji izviru iz viših sfera noli je ljudski implementirani zakon. Jer, zakon je danas ovaj, sutra onaj, dok etika pretendira biti nadpovijesna, jer bi trebala izvirati iz (danas svakako još nerealizirane) ljudske humanističke biti.

Nakon ovih primjera sa kojima se baš i ne moramo složiti, vratili smo se na početak kojega su on trebali biti ilustracija - teškoće koje ljudski rod ima u razlikovanju forme i suštine, kao kategorije višeg reda onoj prvoj. Izabrali ste ljepotana (ljepoticu) za svog životnog partnera, nogirajući prosca koji nije odgovarao vašim esteskim standardima, a poslije razbijali glavu o zid uvidjevši da

je isti duša od čovjeka nasuprot vašem odabraniku koji vam redovito udijeli porciju batina? Jel' vam sad bliža razlika između forme i biti? Forma nije no samo vanjska manifestacija suštine, koja površnom oku može vječno ostati nedostupna. Jasno da je evolucija imala razloge suštinu (održanje vrste) poduprijeti formom (snagom, ljepotom i sličnim stvarima) očito u uvjerenju (ispravnom) da bića prvo padaju na formu, što s aspekta prirode eonima bezgriješno funkcionira. Ipak, što je sa ljudskim razumom koji – čini se – dođe do izražaja tek nakon poduze seanse kajanja nad pogrešnim odlukama? Možda nam je bliži primjer bosanskohercegovačkih demonstracija kad mnogi formu, smjenu vodećih funkcionera – prepostavljuju uvidu u suštinu svojih problema - sasvim pogrešni društvenopolitički sistem (kapitalizam) u kojem žive, tako da bez njegove revolucionarne promjene nikakve smjene neće uroditи dugoročnjim plodom. Čak i u ekonomsko-socijalnoj krizi postojećeg sustava, većina (ne samo u BiH) je promatra isključivo preko svog statusa – bilo odbijajući smanjenje vlastitih prihoda (oni koji još imaju kakav takav posao) ili čak zahtijevajući njihovo povećanje, bilo da rješenje svog položaja (nezaposleni, primatelji socijalne pomoći, ljudi koji rade bez plaće, radnici firmi pred stečajem,...) vide u finansijskoj intervenciji države. No, nitko od korisnika ograničenog budžeta se ne želi odreći svog dijela, a diranje u dvije stvari koje bi barem mogle ublažiti probleme, smatra se svetogrđem. Prvu – zadiranje u njihove plaće - takvom smatraju funkcioneri, dok je druga tabu tema za gotovo sve državljanе, te je se nitko ne usudi javno izraziti – oštro i beskompromisno smanjenje vojnog budžeta. Strah halapljivo beskorisno guta beskorisne milijarde, što se i prečesto u praksi potvrđuje (primjer JNA, vojske kasnije RJ, slučaj ukrajinske krize, američka agresija na Vijetnam, itd.). Jer i tu forma (gradnja organizirane sile) prevladava nad suštinom: miroljubivom koegzistencijom i komunikacijom među ljudima – nedvosmisленo potvrđujući životinjsko porijeklo ljudskog roda.

Da ne duljimo, spomenut ćemo činjenicu koju se skanujemo izreći, a napose drugoj osobi sasuti u lice. Znamo da je, u formalno demokratskom društvu, proglašena jednakost svih njegovih članova (politička kakva takva, ekomska i socijalna gotovo nikakva). U usporedbi sa stvarnim stanjem ljudskog roda, to nije nego obična forma – suština pak se sastoji u tome da s mentalne i humanističke (etičke) strane ni približno nismo jednaki. Ljudsko društvo je konglomerat evoluciono naprednih (u manjoj mjeri) i poprilično retardiranih jedinki - hrpe licemjera koji žive u vidokrugu tek osobne koristi, vodeći se uglavnom sa tri principa, kao i sav životinjski svijet: u se, na se i podase. Metforički, možemo ga lijepo prikazati pogledom na nebeski svod u neko divno, vedro planinsko veče: cijeli svod je čovječanstvo, a na njemu razlikujemo ogromna područja mraka na

čijoj pozadini svjetlucaju zvijezde, tek rijetki dragulji iznjedreni civilizacijom. Sviđalo se to nekom ili ne. Da bi se uvrstili među te bisere čovječanstva, nepotrebno je otkrivati teorije relativnosti ili kvantne teorije, osvajati visoke planine ili roniti u tamne oceanske dubine, napisati literarni hit ili se proslaviti glumom u Oscarom nagrađenom filmu. Sasvim je dovoljno shvatiti razliku između formi i suština stvari, uranjanjem u najdublje ponore vlastite ljudskosti. I, ako se tamo što pronađe, te potom svojim životom zastupa u javnosti, pojavit ćemo se kao zvijezda na tamnoj podlozi nebeskog svoda. Uostalom, nisu li nove zvijezde astronomska činjenica?

Moguće neki smatraju da je vlasništvo kao kategorija i pravo na njega formulirano i zacementirano na vjeke vjekova, ne uvidajući vremensku dinamiku problema. Zaciјelo bi većina – posebice oni najveći posjednici – izginula u obrani prava vlasništva na svoju imovinu, baš kao što su Indijanci izginuli braneći pravo njenog korištenja. Svakome na volju, uz napomenu da se oko posjedničkih odnosa vrti cijela historija. Što se tiče zemlje – daklem, tla – u sadašnjoj fazi ljudske povijesti ono je neophodan i najvažniji element posjedovanja bilo kakve nekretnine. Na njemu se uzgajaju prehrambene kulture, podižu gradovi i hoteli, grade kolodvori, aerodromi i ceste,..., i vječno se dešava njegova prenamjena iz obradivog u građevinsko zemljište, na štetu onog prvog. Po glavi stanovnika svijeta (oko 7 milijardi duša) danas otpada oko [0.2 Ha](#) obradivog zemljišta – to je otprilike kvadrat sa stranicama 45mx45m (manje od pola nogometnog igrališta). [Predviđa se](#) da će nas godine 2050. biti oko 9.7 milijardi, što smanjuje obradivu površini po stanovniku na oko 0.14Ha (38mx38m), ukoliko se ukupna površina obradivog tla ne poveća, što je vrlo upitno s obzirom na demografsku eksploziju, ubrzano povećanje građevinskog zemljišta i predviđajuće nepovoljne klimatske promjene. I [grafikon](#) – prema podacima Svjetske banke – potvrđuje njegovo neprestano smanjenje.

Dakle, ili će sve bogatiji tajkuni povećati vlasništvo nad obradivim i građevinskim tlom, ili će novorođeni ostati bez nekih šansi da ga steknu, s obzirom da ga se stari vlasnici neće htjeti odreći, ili će opet postati aktuelno okrupnjavanje zemljišta u poljoprivredne kombinate u društvenom, zajedničkom vlasništvu. Lako je uvidjeti da će pobrojani faktori (porast broja stanovništva, i klimatske promjene), uz druge nespomenute, određivati dinamiku shvaćanja i ponovnog definiranja privatnog vlasništva, što se rijetko kad u povijesti dešavalo na mirni način. Lav ne ispušta olako pljen na koji je stavio šapu. Za one čiji se vidokrug kreće tek u rasponu od rođenja do njihove smrti, koje ni sudbina vlastite djece a kamoli nepoznatih,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher Einhorn Verlag, Kusnacht, Switzerland

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

prostorno i vremensko udaljenih ljudi ne dira, sve to ne predstavlja nikakav problem. Ionako su se izvještili da brigu svoju prenesu na drugoga!

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>

NEKOPIRATI